

...vseh četrtak in vsja s
...vred ali v Mariboru s
...na dom za celo leto
...pol leta 20 K, za četrt leta
...laven Jugoslavije 30 K.
...se pošlje na uprav-
...Slovenskega Gospodarja
...Koroška cesta št. 5
...do odpovedi
...se plačuje naprej.
...Telefon štev. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udje „Kmet. list“ dobivajo list brez posebnih plačil.
— Uredništvo: Koroška
cesta št. 5, Rakopišče se ne vrne.
Upravništvo sprejema naročila
inseratov in reklamacije. Če
inserirat po dogovoru. Za vsi
kretne oglašne primeren popust.
Neprave reklamacije so povsem
prosti.
— Telefon št. 220. —

28. številka.

Maribor, dne 21. julija 1921.

35. letnik.

„Velikanski uspehi.“

„Drobilo samostojnih „Kmet. list“
trumpeta v svet, da hitijo poslanci Sa-
mostojne kmetijske stranke od uspeha
do uspeha. Uspehi so gotovo doseženi,
pa ne uživa — in slovensko kmetijsko
ljudstvo, marveč glavači laži-samostoj-
nežev. Pucelj je minister, Urek pod-
predsednik narodne skupščine z veliko
letno plačo in z redom Sv. Save, ar.
ar. Mošnjak bo kljub svoji javno zna-
ni resničelnosti poslanik v Pragi,
ali če drugje, Dobnik je bil brezdelni
podpredsednik ljubljanske vlade,
Demšar in Jamnik sta poverjenika i.
d. Da bi ljudem nasuli peska v oči,
samostojni po svojem listu raznašajo
bajke o gospodarskih pridobitvah za
slovenskega kmeta. Kakšne so te pri-
dobitve, kmet najbolj sam čuti na la-
stni svoji koži. Saj ga bodo davki, ki
so za vlade samostojnežev dosegli do-
sedaj nezasišano višino, kmalu djali
iz kože.

„Kmetijski list“ bobna v zadnji šte-
vilki v svet ta-le veliki uspeh samo-
stojnih: prometni davek se ne bo po-
biral pri kmetu in malem obrtniku. —
Prometni davek se v tej obliki sploh
ne bo več pobiral. Prej je znašal pri
uvozu blaga 100% carine, pri izvozu
pa 50%, zdaj se to ne bo več pobira-
lo po to firmo, plačalo pa se bo ravo
toliko, kolikor poprej, ker se bo 1
zlati dinar zaračunal za 4 srebrne ali
za 16 K. Plačalo se bo ravno toliko,
kolikor poprej, samo ime in oblika pre-
metnega davka odpade. Prometni da-
vek pa bo prišel v drugi obliki — in
kmetje in obrtniki bodo ga še bridko
čutili, ker bodo morali drago plače-
vati razno blago.

„Kmetijski list“ je pozabil ozna-
niti še drug velik uspeh samostojne-
žev. „Službene novine“ so prinesle na-
redbo sedanje vlade, v kateri je gos-
podsk kmet Pucelj, o carinskih tarifih.
V tej naredbi se carinske postavke za
marsikatero potrebno blago, ki ga je
treba uvažati, ne znižajo, marveč še
povišajo. To velja n. pr. za pleteno ro-
bo, nogavice, rokavice, tkanine od la-
na, kicbuke, obuvala, papir in zlasti
za železo; samo pri železu se je ca-
rina povišala za 300%. Zakaj „Kmet.
list“ nič ne pove o tem velikanskem u-
spehu za slovenskega kmeta, ki ga je
dosegel Pucelj in njegova stranka?

Izšla je tudi vladna naredba, ki
jo je podpisal minister Pucelj, o tro-
šarini in o taksah, raznih pristojbi-
nah, ko bodo kmetje in delavci morali
plačati različne trošarine in zlasti po-
večane, razširjene, pomnožene in po-
višane raznolike takse in pristojbine,
bodo imeli več kot dovolj pojma in iz-

kustva o „velikanskih uspehih“ samo-
stojnežev za kmetijsko ljudstvo.

Kako samostojni varajo neuko
ljudstvo, dokazuje „Kmetijski list“, ko
piše v zadnji številki: „S sprejetjem
ustave je izenačenje davkov uresničeno.“
Slednji kmet in bajtar ve, da mo-
ra še danes plačati veliko več davka,
kot srbski kmet, če je ta tudi deset-
krat premožnejši. Državni proračun
dokazuje, da je Slovenija aktivna Ge-
žela, da ima za preko 200 milijonov K
več dohodkov kot izdatkov, da pa ima
Srbija s Črnogoro primanjkljaja pre-
ko 3 milijarde K, in to radi tega, ker
se je po lastni izpovedi finančnega mi-
nistra Kumanudija komaj plačal peti
del davkov. Srbija ima torej veliko
manj davkov in še tistih se komaj pla-
ča peti del, v Sloveniji se davki neu-
smiljeno iztirjujejo in plačujejo. „Km-
et. list“ pa se upa našemu ljudstvu lagati
v obraz, da so s sprejetjem ustave —
davki izenačeni! Ljudstvo, sodi samo
take varalice!

Županska zveza.

V nedeljo, dne 10. julija, so si na-
ši vrhi župani in občinski odborniki
celjskega okrožja ustanovili „Župansko
zvezo.“ Ustanovno zborovanje sta
vodila poslanca Davorin Krajnc in J.
Škobertne, ki sta oba v svojih govorih
govdarjala nujno potrebo in veliko va-
žnost „Županske zveze.“ Županska
zveza ima namen, da se naši župani
med sebojno spoznajo, se skupno iz-
obražajo in poučujejo o občinskih za-
konih in predpisih, da se pogovore o
občinskih gospodarskih zadevah, da
oranijo pravice našega ljudstva, pred
vsem pa, da skupno kakor en mož na-
stopijo kot čuvaji samouprave občin!
Razgovor, ki se je razvil po nagovori-
h obeh poslancev, je pokazal, kako
potrebno je, da se župani in občinski
odborniki celjskega okrožja večkrat
srečejo in pogovore. Koliko zadev, kolike
pritožb, koliko vprašanj! Za predsed-
nika „Županske zveze“ je bil soglasno
izvoljen poslanec Jožef Škobertne, ki
so mu župani s tem izrazili svoje na-
večje zaupanje in mu tako dali neka-
ko zadoščenje za krivico, ki mu jo de-
la beograjska vlada, ki noče verifika-
rali njegovega mandata, da lahko ne-
zavčleni samostojnež Kirbiš po krivi-
ci pobira dijete in s svojimi tovariši
samostojneži izdaja in prodaja sloven-
sko avtonomijo!

Poslanec Škobertne je zajedno za-
stopnik županov sevniškega sod-
nega okraja, za posamezne sodne o-
kraje so izvoljeni naslednji odborniki:
Brezice: Martin Kink, župan v

Pleterju: Colje: Jožef Rebov, žup.,
Teharje: Gornjigrad: Marko
Blekač, župan, Rečica ob Savinji; za
Konjice: Franc Goligranc, župan,
Konjice trg; Kozje: Martin Vred-
ko, župan Presečno; Laško: Mar-
tin Topole, župan Marjigradec; Ro-
gatoč: Janez Rožkar, župan, Raju-
kovec; Slovenjigradec: Ivan
Guzej, župan, St. Janž pri Dravogra-
du; Smarje pri Jelšah: Mat. Jecl,
župan, Smarje okol.; Soštanj: M.
Števenik, župan, Sv. Martin n. P.;
Vransko (še ni določen).

Končno so zborovalci sklenili te-le
resolucije:

1. Poslovanja, začetvajoča vojašči-
no, naj se odvzamejo županstvu in
zopet vrnejo okrajnim glavarstvom.
Naj se odpravi naredba, da morajo:
župan, tajnik in polovica občinskih od-
bornikov hoditi s fanti k naborom. Pe-
sebeno naj vojaška uprava spoštuje vo-
daje in katoliške praznike, da ne bo
nastavljala naborov na nedeljo, kakor
se to dogaja.

2. Pobiranje davkov se naj ne iz-
roči občinam, kakor na Hrvaškem —
ampak naj ostane sedanji sistem, ven-
dar mora ljudstvo pri določevanju dav-
kov dobiti vpliv in vpogled. Davčna
oblast naj plačilne naloge pošilja ob-
čevem naravnost, ne pa jomž žu-
panstev, kakor so si to zadnji čas iz-
mislili.

3. Odklanjamo načrt, da se obč-
nam postavi od države tajniki, ker
je to proti avtonomiji občin. Za taj-
nike, ki jih nastavlja občina, naj dave
država za preneseni del krog odpo-
ro. Tudi odklanjamo zahtevo, da bi
moralе občine razne tiskovine plače-
vati iz lastnega.

4. Avtonomni delokrog občine naj
bo velik.

5. Tudi v novem šolskem zakonu
se mora občinam priznati vpliv na šo-
lo, pa ne samo plačevanje.

6. Delovanje občine kot mirovno
sodišče naj se prizna!

Županska zveza za celjsko okrož-
je je ustanovljena. Župani, občinski
odborniki in namestniki, ki ste pristai-
ši Slovenske ljudske stranke: Na-
znanite takoj svoj pristop k Županski
zvezi: (Tajništvo Slovenske ljudske
stranke v Celju)

Manj dela, več plače.

Na predlog ministra za prosveto
Svetozarja Pribičevića in po zasliša-
nju ministrskega sveta je 15. junija
izšla naredba ministrstva prosvete o
povišanju plač, o plačevanju preko-
časnega dela direktorjem in profesor-
jem. S to naredbo se temeljna plača

profesorju srednje šole, ki znaša 2400
dinarjev na leto, povišuje za 600 din.
na leto, izpočetka po tretjem in šes-
tem, pozneje pa po vsakem drugem le-
tu do najvišje letne plače 6000 dinar-
jev. Zoper to nimamo in ne rečemo ni
česar in to tem manj, če se pomisli,
da so se ljudskošolskim učiteljem že
dolgo časa v veliki meri povišale pla-
če.

Nekaj pa vsebuje ta naredba, če-
sar ne moremo odobravati, marveč mo-
ramo grajati, in to je skrajšanje de-
lavnega časa srednješolskih profesor-
jev. Prej so nastavniki morali imeti na
teden to-le število ur: direktorji po-
polnih srednjih šol do 5 ur, direktorji
nepopolnih pa 5 do 8 ur; profesorji
na srednjih šolah, ki imajo manj kot
200 učencev, 16 do 20 ur, na šolah,
ki imajo nad 200 učencev, 16 do 18
ur.

S to naredbo pa je minister Pribi-
čević število ur, ki so jih dolžni pro-
fesorji podučevati na šolah, zelo skraj-
šal. Direktorji sploh niso več zaveza-
ni, da bi imeli ure. Profesorji, ki so
že dovršili 20 službenih let, so dolžni
na teden imeti samo 12 do 14 ur, oni,
ki pa še niso dovršili 20 službenih let,
in supienti z izpitom pa 14 do 16 ur.

Ce pomislimo, koliko časa zavze-
majo velike počitnice in razne druge
počitnice in narodni prazniki, s kate-
rimi je oblagodarjena naša Jugosla-
vija ter koliko časa odvzamejo podu-
ku, lahko preračunimo, koliko ur na
leto bo po novi naredbi znašal delovni
čas srednješolskega profesorja. V
tem oziru ni nobene primerne z drugi-
mi stanovi, tudi z uradniškimi ne, a
kamo-li z delavnimi stanovi, zlasti še
s kmetijskim stanom. Kje dobiš kmeta
ali delavca, ki mu je na teden treba
delati samo 12 do 14 ur? Delavci, ki
morajo opravljati težka, naporna in u-
trudljiva dela, so si z večletno borbo
izvojevali osemurni delavnik, prej so
morali delati po 10 do 12 ur na dan,
torej toliko ur na dan, kolikor sedaj
profesor na teden.

Znižanje delovnega časa za pro-
fesorje je torej neupemeljeno. (To kaže
tudi naredba sama, ko določa, da mo-
ra profesor, če je treba, prevzeti tudi
do 8 ur na teden preko določenega
najvišjega števila ur. Ce je bilo tre-
ba, profesorjem skrajšati delovni čas
na 12, cziroma 14 ur, kako se jih pa
more potem siliti, da morajo preko teli
ur prevzeti še 8 ur na teden? Tega
pa nošen profesor ne bo čutil kot si-
lo, marveč bo te ure preko onih 12 ali
14 ur, ki jih je dolžan podučevati, —
prav rad sprejel, ker bo za nje dobil
posebno plačo. Ta plača bo taka, da
je nobena ne bo odklonil in zavoljo nje

Zaklad na otoku.

Iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

„Razumem vas!“ je rekel zdrav-
nik. „Vi hočete celo zadevo obrzrati
tajno, hočete zadnji del ladje spreme-
niti v tdnjavo in vanjo dejati naše
zanesejve domače služabnike ter jih
oborožiti z vsem smodnikom in vsem
orožjem, kar ga je na krovu — z dru-
gimi besedami: vi se bojite — upor!“

„Gospod doktor“, je resno rekel
kapitan Smollett, „nočem vas razža-
hiti, ampak to pravico vam odrekam,
da bi dajali mojim besedam pomen, ki
ga nimajo! — Neodpušten greh bi sto-
čil kapitan, ki bi šel na morje z upo-
rniki za krovu! Arrow, mislim, da je
kozinski pošten človek, tudi nekate-
ri mornarji so zanesljivi. Utegnejo —
biti zanesljivi vsi, vsaj jaz ne morem
ničesar reči zoper nje. Toda jaz sem
odgovoren za ladjo in za varnost vsa-
kega posameznega moža na krovu in
tudi za vašo varnost. Dobre oči imam
in bejim se, da ni vse tako v red: —
kakor bi moralo biti. Zato vas pro-
sim, bodite previdni! Dovolite mi, da

odredim, kar je za našo varnost nu-
jno potrebno — ali pa me odva-
žate od moje dolžnosti! To je vse!“

„Kapitan Smollett“, se je nasmeh-
nil zdravnik, „ali ste kedaj čuli tisti
latinski rek o gori in o miši? Opoz-
tite, prosim, pa vi me nanj opominja-
te! Svoje lasuljo stavim, da ste imeli
se kaj več v mislih, ko ste vstopili!“

„Gospod doktor, vi ste jako bisir-
umni! Kd sem vstopil, sem bil prepri-
čan, da bom odpuščen iz službe. Ni-
sem mislil, da bo gospod Trelawney
hotel slišati to besedico!“

„Res je tako!“ je vzkliknil gra-
ščak. „Ako bi ne bil posegel vmes gos-
pod dr. Livesey, k vragu bi vas bil
poslal! — Pa poslušal sem vas. Sto-
ril bom, kakor želite. Ampak mislil
bom poslej še slabše o vas.“

„Tisto pa, kakor vi hočete!“ je
rekel kapitan. „Jaz bom storil svojo
dolžnost!“

In s tem se je poslovil.

„Gospod Trelawney“, je rekel se-
daj zdravnik, „kljub svojim nazorom
moram priznati, da imate vsaj dva po-
štena človeka na krovu — tegale mo-
ža in Silverja.“

„Silverja, ako hočete!“ je vzklik-
nil graščak. „Kar se pa tegale nez-
nosneža tiče, pa pravim, da je njego-
vo obnašanje nemožato, nemornarsko,
in za Angleža sramota!“

„Bomo videli!“ je dejal zdravnik.

Ko smo prišli na krov, je moštvo
že prekladalo smodnik in orožje na
novo določeni prostor pod glavno ka-
juto, kapitan in Arrow pa sta to delo
nadzorovala.

Tudi prostore za ležišča so preu-
redili. Hunter, Tom, Jack, zdravnik,
in graščak ter jaz smo dobili naše vi-
seče postelje v zadnjem delu ladje,
Arrow in kapitan pa bi naj spala v ka-
juti na krovu. Tako je bilo vse ure-
jeno po želji kapitanovi.

Vsi smo bili pridno na delu pre-
našajoč smodnik in postelje, ko sta še
priveslala zadnja dva mornarja ter
dolgi John z ujima v malem obrežnem
dolnu.

Kakor maček je splezal John na
krov, kljub svoji pohabljenosti.

„He, tovariši —“, je vzkliknil, ko
je videl, kaj se godi, „kaj pa to po-
meni?“

„Smodnik prenašamo“, je dejal e-
den mornarjev.

„Kaj? Pri moji bergli! Zamudili
bomo ugodni jutranji veter!“ je zav-
zel vpi Silver.

„Jaz sem tako zapovedal!“ ga je
kratko odslovil kapitan. „Pejditte doli
v kuhinjo mož! Ljudje morajo dobiti
večerjo!“

„Da, da, koj!“ je pokorno odgo-
voril kuhar, po vojaško pozdravil in
izginil v spodnjih prostorih.

„To je izvrsten človek, kapitan!“
je dejal zdravnik.

„Morebiti!“ Tu je odvrnil kapitan
Smollett. — „Počasi, počasi in previd-
no!“ se je obrnil k mornarjem, ki so
nosili smodnik, in zagledavši mene,
se je osorno zadril:

„Kaj postopaš tod, fant! — Da mi
greš doli doli h kuharju in dobi si kak
posel!“

Ko sem skočil po stopnicah, sem
ga čul reči k zdravniku:

„Poslopačev ne bom trpel na svoji
ladji!“

Povem vam, čisto graščakovega
imnenja sem bil in iskreno sem sovra-
žil kapitana.

(Dalje prihodnjik.)

radi ne bo odklonil onih „nadur.“ — Profesor, popolnoma usposobljen, bo dobil plačilo od vsake take ure in sicer se ura naučnega predmeta računni po 80 K, ura večšin pa po 56 kron. Koliko bo pri obilici predmetov, ki se v danes podučujejo na srednjih šolah, to znašalo na leto, si lahko vsakdo izračuna.

Tako se gospodarji z državnim denarjem, ki se povečini steka iz davkov, kateri so že danes ogromni ter se pri takem gospodarstvu bodo le še povečali. Tako gospodarji demokrati in samostojna kmetijska gospoda, ki je sedaj na vladi. To so tisti velikanski uspehi za slovenskega kmeta, s katerim se toliko bahajo samostojni kmetijski poslanci.

V pomoč našim mlatičem

Vsako leto ob tem času nas gre na stotine slovenskih mož na Hrvaško in celo v Slavonijo mlatiti žita, ječmena in pšenice, da zaslužimo kruh za sebe in za svoje družine. Delamo od zore do pozne noči v potu svojega obraza. Ker ne gre nikdo mlatiti, ki ima dovolj kruha doma, smo ravno mi revni viničarji in majhni posestniki navezani na ta zaslužek, da se za silo preživimo čez zimo do nove žetve. Mnogi izmed nas nima niti toliko denarja, da bi se peljal po vlaknu na Hrvaško, ampak moramo iti peš mnogo ur, da po cele dneve. Peš gremo zopet nazaj in vsak je zadovoljen, ako ima le toliko denarja, da plača voznišča, ki mu pripelje „mertik“ (to je zrnje, katerega je zaslužil) na dom, ali da plača drago železnico za sebe in zrnje.

Ali ne bi bilo radi tega pravično, da bi vlada nam ubogim mlatičem dovolila vsaj polovično vožnjo po železnici, tje in nazaj? In za mertik se tudi naj zniža prevoznina. Če ima vlada toliko denarja, da je dala kar milijone in polovično vožnjo za Sokole, ki so šli na veselico v Osijek, kakor sem čital v „Slov. Gospodarju“, potem se naj tudi usmili nas revnih mlatičev, ki ne gremo na veselico, ampak na trdo delo za ljubi kruh. Prosimo vlado, da nam vsaj do prihodnje žetve (za leto je itak že prepozno) dovolji vsaj polovično vožnjo za nas in za naš mertik. Naše posiance od SKZ pa tudi prosimo, da podprajo našo prošnjo pri vladi in da tam povele, kaj želimo in kako trpimo.

Mlatič-viničar iz ljutomerskega okraja.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Pred odložitvijo na oddih je Pašič poskrbel, da se bili od vlade imenovani — kraljevi namestniki. Imamo tudi spet dva nova ministra za vojno in za agrarno reformo. Pašičeva vlada bo gotovo umrla pri jesenskem zasedanju zbornice. Grki nam ponujajo Solun, ako jim pomagamo pri obrambi Carigrada.

Laški parlament že zopet zboruje in se mu je predstavila nova Bononijeva vlada.

Madžarska mirovna pogodba je odobrena in sedaj bodo morali Ogrji izročiti Avstriji one pokrajine, ki pripadajo po mirovni pogodbi Avstriji. Pri tej priliki bo morala tudi naša država Madžarom vrniti Pečuh.

Tedenske novice.

Samostojnežem v posnemanje. V Bosni se je osnovala pred volitvami v konstituanto naši Samostojni podobna stranka. Kandidati te stranke so za časa volitev ravno tako kakor Urek in Drogenik na vsa usta kričali, da se bodo potegovali za avtonomistično ureditev naše države. Izmed izvoljenih bosanskih kmetijskih poslancev je pozabil posl. Divljan na svoje obljube in glasoval za centralističen ustav. Kaj stori vodstvo stranke? V svoji seji obsodi postopanje poslanca Divljana in ga pozove naj odloži mandat. A kaj je storilo vodstvo samostojne stranke? Ali je obsodilo izdajstvo svojih poslancev?

Niti pisnilo ni. In zakaj ne? Ker so člani vodstva tudi deležni milijonov, kateri so dobili njih poslanci za svoje izdajstvo, katere pa bo plačeval — slovenski kmet.

Ali pride Urek še na Pilštanj? Urek je imel na Pilštanju shod pred občinskimi volitvami. Da si je izbral ravno Pilštanj in ravno zadnjo nedeljo pred volitvami, je nekaj posebnega. Razumljivo pa je, kajti Pilštanj je bil ob volitvah 28. nov. 1920 najboljša Urekova postojanka. Zelo žalostno se je končalo to Urekovo zborovanje. Ves potek je bil na vse mogoče resnične in neresnične načine popisane po časopisih in tudi v „Gospodarju“. Zdaj le nastane vprašanje: Ali naj pride Urek še na Pilštanj zborovat, ko je ob tako slovesni priliki, na tako imenitni postojanki, tako zmagovito pogorel? Skoro lahko trdimo, da ga ne bo. Ljudje ne kažejo nobene volje, Ureka poslušati, še manj, se po njegovem receptu zdraviti. Preveč resno se vprašujejo: Zakaj smo se topli, zakaj si razbijali nosove? Zakaj imamo opraviti s sodnijo. Zakaj zapravljamo čas in denar s tožarjenjem. Zakaj se sovražimo, zakaj se grdo gledamo? Zakaj je nastal pretep ravno tisto nedeljo, ko je prišel Urek? Čemu vse to? Ali smo mi krivi ali je Urek? Ali gre v Kozje 35 prič za tiste misli, ki jih imamo sami, ali za tiste, ki nam jih je povedal Urek? Ali nas ni on, Urek, naučil slabih dejanj? — Urek, dovolj dolgo si hodil po vodo, zdaj si ti je pa vrč razbil. Urek, Urek, kje so tvoje obljube, kam so splavale! Kaj si obetal, in kaj si storil? Za centralizem si se prodal; kaj si pa obljubljal o Božiču 1919 po shodih: Poglejte, si govoril, kako malo nas je slovenskih kmetov, pa še mi ne bi skupaj držali 700.000 naših kmetov je pod Tajani! Ali bi ne bil greh, če bi še nas kdo razdelil. Srbi držijo skup, mi bomo pa še enkrat bolj. Dosti si obetal, pa nič storil. Koruza sama nam ni bila zadosti. Dolgo čakamo, pa nismo ničesar dočakali! Sedaj boš pa Urek ti čakal in dočakal! Da, dočakal polomijo.

Mogočnemu Ureku, ki vedno trdi, da je on duševni vodja Samostojne in da morajo drugi tako plesati kakor on hoče, ki se norčuje iz svojih poslanskih tovaršev, v klubu Samostojne, v spomin! Ob času volitev so listi pisali, da je Urek za centralizem in da je v tem smislu govoril l. 1919, ko se je hodil klanjat vsemogočnemu Žerjavu. Kot velik gromovnik je to v »Kmet. listu« odločno zanikal in grozil vsakemu s tožbo, kateri bi to trdil. Postal je Urek po svojih velikih obljubah poslanec. Po prihodu v Beograd je zahteval še več avtonomije kakor Jugoslovanski klub. Ko pa se je po prizadevanju dr. Vošnjaka, kateri je pravi vodja Samostojne, sklenila kravja kupčija z vlado, ko je Urek postal podpredsednik zbornice z postranskimi dohodki 72.000 K, je pozabil na avtonomijo in na težave, ki tarejo slovenskega kmeta. Kot viden znak njegove politike služi odlikovanje, katero je prejel zato, ker je glasoval za — centralistično ustavo. Upati je, da se bo v bodoče ljudstvo izogibalo shodov izkoriščevalca ljudstva, katerega ostane na večne čase pečat lažnjivca in izdajalca slovenskega kmetijskega ljudstva.

Dobro uspeli shodi v okraju Marenberg. V nedeljo, 10. t. m. se je vršil jako dobro obiskani shod na Kapli, dne 17. t. m. pa lepa shoda pri Sv. Antonu in Sv. Primožu na Poh. Na vseh shodih je govoril poslanec Vl. Pušnjak, ki je razpravljal o političnem položaju in o perečih gospodarskih vprašanjih. Ljudstvo je odobrilo politiko naših poslancev in izrazilo željo, da nadaljujejo boj za avtonomijo do končne zmage. Na shodu pri Sv. Primožu je lepo govoril posestnik Al. Peruš, predsednik kraj. odbora Kmetijske zveze.

V nedeljo 31. julija po maši je shod na Remšniku, popoldan po večernicah zborovanje zaupnikov v Marenbergu. Na obeh zborovanjih govori poslanec Vlad. Pušnjak.

Velik mladinski shod pri sv. Ignaciju (podružnica Sv. Lovrenca na Pohorju) šentlovske mladinske organizacije dne 31. julija t. l. ko se obhaja obenem slovesno patrocinijsko podružnico. Vljudno vabimo, da ta dan pohiti vsa zavedna mladina okoliških mladinskih društev kot lansko leto tudi letos v obilnem številu na ta prijazni hrib. Vspored: ob 10. procesija z Najsvetejšim, pridiga in sv. maša, potem na prostem govori deklaracije in telovadba Orlov in Orlic,

ki se ne bi mogli udeležiti tabora na popoldan večernice in cerkveni govor za mladino. Pridite!

Jareninski Orel uprizori v nedeljo, dne 24. julija 1921 po večernicah »Kri-voprišežnika«, narodno igro v treh dejanjih. Po predstavi prosta zabava. Pridite v obilnem številu!

I. Prleški orlovski tabor v Ptuj, kateri se vrši dne 31. julija t. l. obeta biti zelo sijajen, kajti zanimanje za ta tabor je v naših Slovenskih goricah in na Dravskem polju zelo veliko. Od vseh strani prihajajo nove prijave. Nastopili bosta dve godbi in več pevskih zborov. Prireditve bodo krasile tudi narodne noše. Kdor se želi istega udeležiti, naj se pravočasno prijavi. Bog živi!

Orlovski nastop pri Sv. Benediktu v Slov. goricah se je dne 10. t. m. sijajno posrečil. Mladi Orel lenarskega okrožja je pokazal vse svoje zmožnosti. Udeležba je bila nad vse pričakovanje številna. Pri romarski cerkvi Sv. Treh kraljev se je vršila cerkvena svečanost; pridigoval je č. g. domači župnik Gomilšek, slovesno sv. mašo pa je opravil preč. g. prošt-begunec Gregor Einspieler. Popoldanski nastop vrlih Orlov je bil naravnost vzoren. Po nastopu se je vršila prosta zabava s srečolovom. Sentlenarski Orel, naprej po začrtani poti!

Kmetijski tabor v Ormožu dne 17. julija je izvrstno uspel. Bil je nekaka manifestacija zoper sokolski izlet istega dne. Naši kmetje o liberalnem sokolstvu nočejo nič slišati, še pogledati jih nočejo. Zato so si ta dan priredili svoj tabor na Hardeku v vrtu našega vrliga pristaša Hanželiča. Obširno prostorišče, ki je bilo odločeno za svečanost, se je napolnilo z našimi vrlimi pristaši iz kmetijskih vrst. Bilo je veliko kmetijskih mož in žen, tudi mladina je bila obilno zastopana. Na političnem shodu, ki se je vršil kot prva točka na programu prireditve in ki ga je vodil načelnik krajevne kmetijske organizacije Masten, je govoril poslanec dr. Hohnjec. Njegova izvajanja o političnih razmerah v naši državi, o tem, kako je nastala ter bila sklenjena ustava za državo, o našem stališču napram ustavi, o bodočem našem političnem življenju, o politični neznačajnosti slovenskih liberalcev in samostojnežev in o velikih nalogah, ki jih morajo vršiti naše krščanske organizacije, so žela burno odobravanje. Nato je profesor Vesenjaj jasno in odločno razpravljal o sokolaštvu in o drugih važnih vprašanjih ter z navdušenimi besedami klical na delo v smislu našega odličnega programa. Govorili so še nekdanji poslanec Meško od Sv. Tomaža, kmet Meško s Polensaka in domačin Zdravec. Sledila je ljudska zabava, pri kateri so se pele naše lepe slovenske narodne pesmi ter je tudi sviral godba. Na večer je naš domačin Kreuz priredil kino-predstavo, ki je vzbudila mnogo smeha ter ljudi splošno zadovoljila. Kmetijski tabor v Ormožu je dosegel svoj namen ter se moro imenovati velik uspeh naše organizacije v Ormožu in okolici.

Skrb za dober kmetijski naraščaj. V Sloveniji imamo tri državne kmetijske šole, ki bi nam naj vzgojevale dober kmetijski naraščaj in sicer v Mariboru, v St. Juriju ob juž. železnici in na Grmu na Kranjskem. Kakor je strokovna izobrazba potrebna za obrtniški naraščaj, ravnotako je tudi potrebna za kmetijski naraščaj. V dobrobit našega kmetijskega stanu bi bilo, ako bi naši kmetje pridno pošiljali svoje sinove v kmetijske šole, kajti strokovna izobrazba našega kmetijskega naraščaja je postala vsled danih razmer nujno potrebna. Tudi šolanje na državnih kmetijskih šolah pride mnogo ceneje nego na drugih učnih zavodih, saj se tudi za revne mladeniče dobe štipendije ali druge podpore, v tem prednjačita na Štajerskem okrajna zastopa v Brežicah in v Mariboru. Želeti bi bilo, da bi temu vzgledu sledili še ostali okrajni zastopi, denarni zavodi in županstva. Skrbeti za dober kmetijski naraščaj je dolžnost vsakega dobrega državljana.

Kako gre zavarovalna družba »Jugoslavija« pogorelcem na roko? V Kozjem je pogorel pred kratkim zavezanec Slovenec. Vse mu je zgorelo do tal. Posloj je imel zavarovano pri graški »Wechselseitige« ali »Jugoslaviji« iz Beograda, povišek pa pri ljubljanski »Vzajemni zavarovalnici«. Naša Vzajemna je pri cenitvi brez odbitka vračunala celo zavarovano svoto, »Ju-

slavija« pa je ubogemu pogorelcu po svojem zastopniku odračunala za kamenje, opeko in ožgani les na pogorišču svoto 18.000 K. Se nemška Wechselseitige poprej ni tako postopala s Slovenci!

Advokat dr. Fetič v Ljubljani pošilja našim ljudem na Slov. Štajerskem, ki so bili dosedaj zavarovani radi požara pri graški »Wechselseitige«, neke opomine za beograjsko zavarovalno družbo »Jugoslavija«. Dr. Fetičova računa znatno svoto za ta opomin. Opozarjamo naše ljudi, da naj tisti, ki pri družbi »Jugoslavija« ni ničesar podpisal ali zavaroval, kar vrne advokatu dr. Fetiču dotični opomin. Napišite mu: »Pri »Jugoslaviji« nisem zavarovan in nisem tej družbi nič dolžan.« Res prijazna je ta beograjska družba »Jugoslavija«, da hoče kar z advokatom prisiliti naše Slovence, da se morajo pri njej zavarovati. Slovenci imamo svojo slovensko »Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani.« »Jugoslavija« pa naj skuša s pomočjo liberalnih advokatov Makedonce ter Črnogorce prisiliti, da se zavarujejo pri njej.

V vseh davčnih zadevah, posebno glede prizivov zoper previsoko odmerjeno dohodnino se naj pristasi Slov. ljudske stranke (Kmetijske zveze) obračajo na Tajništvo Slov. ljudske stranke v Celju, hotel pri Belem volu, ki jim bo dalo potrebna navodila.

Sedemstoletnica ustanovitve III. reda sv. Franciška. Sv. Francisek je leta 1221 ustanovil tretji red in obhajamo letos 700letnjo tega dogodka. Ta izredna obletnica se bo povsod slovesno obhajala. V ljubljanski škofiji jo bodo slovesno proslavili dne 24. julija, v Mariboru pa jo bomo praznovali od 12. do 15. avgusta v romarski cerkvi, baziliki Matere Milosti pri franciškanih po naslednjem sporedu: 12. avgusta zvečer litanije z dvema blagoslovoma. Tridnevica 13., 14. in 15. avgusta. Premišljevanja bodo v soboto 13. avg. zjutraj ob 5., dopoldne ob 9. in popoldne ob 3. uri. — V nedeljo 14. avgusta zjutraj ob 7., dopoldne ob pol 10h in popoldne ob 3. — Na praznik Marijinega Vnebovzetja v ponedeljek 15. avgusta zjutraj ob 7. in popoldne ob 3. — Govore bode imela preč. p. provincial Auguština Čampa in p. Salvator Zobec, urednik »Cvetja«. 15. avgusta ob 8. pontifikalna sv. maša knezoškofa lavantinskega in potem njegova pridiga. Po cerkvenem opravilu bo veliko zborovanje častilcev sv. Franciška v Götzovi dvorani. Govor popoldne ob 3. velja za mesečni shod, po večernicah zahvalna pesem Te Denm in sklep svečanosti. — Za hrano in stanovanje si morajo romarji sami skrbeti. Častilce sv. Franciška že danes toplo vabimo, da se udeležijo te slavnosti. — 16. avgusta smo nameravali imeti zborovanje voditeljev tretjega reda lavantinske škofije. Ker je pa vožnja draga, bo to zborovanje v ponedeljek, dne 22. avgusta ob 9. uri v cerkvi sv. Alojzija. Popoldne istega dne se začnejo duhovne vaje za duhovnike lavantinske škofije. Tako se gospodje zamorejo z istimi stroški udeležiti zborovanja voditeljev III. reda in potem sv. duhovnih vaj.

Neurje. Iz St. Petra pod Mariborom se nam poroča: Preteklo soboto proti večeru smo imeli pri nas silno neurje. Bliskalo in grmelo je kakor na sodni dan. Strela je udarila v viničarjo Lojzeta Cvilk na Metavskem vrhu. Moč treska je bila tako silna, da je pri hiši iztrgalo okno z okvirjem vred ter tudi zid pod oknom in tudi nad oknom. V hišo se je dva dni poprej preselil nek čevljar. K sreči ni takrat bil doma, sicer bi ne bil več med živimi. Zgorelo mu je pohištvo, obleka in ves živež. Zgorela sta hiša in hlev. Sosedov hlev in hišo so obvarovali z veliko težavo pred požarom. Pogorelec je bil zavarovan za samo 400 kron pri neki graški zavarovalnici.

Novice iz Gornje Sv. Kungote. Naš občinski odbor se je enoglasno izjavil za avtonomijo nerazdeljive Slovenije. — Sadja je pri nas zelo malo. Vinogradi pa kažejo naravnost izbornost. Posebno vrste, ki so pozno cvetele, so nastavile obilo grozdja. Tudi boleznin na grozdju ni opaziti. V naših krajih devajo h galici k vsakim 300 litrom vode 3 kg kuhinjske soli. Pravijo, da je to za trto zelo dobro. Bi bilo priporočati, da kak strokovnjak to preišče. — Obesila se je dne 13. julija kočarica M. Lorber (ne Tacer, kakor je poročala »Straža«) na Vrčičah. Visela je več dni.

predno so jo našli. Bila je malo slabotna. Lasten mož jo je v nedeljo, dne 17. t. m. na malem vozičku pripeljal v mašo mrtvašnico. — Otave bo zelo malo. Tudi sena je bilo manj kot druga leta. Ze sedaj nam ponujajo za sladko seno 350 do 400 kron. Spomladi bo velika stiska za živinsko krmo. Radi tega spravimo vsako bilko.

Smrt med pretapači. V Mezgovčah so se stekli neki fantje iz Polensaka in Sv. Marka. Pri tem je ustrelil z vojaško puško fant iz Polensaka fanta od Sv. Marka. Ali bi ne bil čas, da se bolj strogo nastopa proti naši mladini, ki nosi orožje, celo nedovoljeno vojaško, in dolge nože? Ali naši kriminalisti spijo? Ljudstvo zahteva ostrejšo kazni proti razgrajajem.

Na Tičevem pri Ponikvi ob juž. žel. je dne 16. t. m. pogorel posestnik Janez Goleš, p. d. Pšeničnik. Udarila je strela. Zgorelo je gospodarsko poslopje, poljsko orodje, obleka, živila, seno. Dne 10. avgusta 1915 mu je zgorela hiša tudi vsled strele. Hiše še dosedaj ni mogel postaviti zaradi prevelike draginje. Stanuje v zasilni bajtici, ima 5 nepreskrbljenih otrok. Usmiljena srca se prosijo, da mu pomorejo v tej veliki nesreči. Morebitni milodari se naj pošljejo na župni urad Ponikva ob juž. železnici.

Grad Branek pri Ljutomeru. Izobraževalno društvo »Braneška zveza« naznanja cenjenemu občinstvu, da bo v nedeljo, dne 24. julija ob 3. uri popoldne svojo prirediteljev pónavljala v veliki grajski dvorani. Vstopnice se dobijo v gradu že v soboto popoldne. K točni in obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Narodno gospodarstvo.

Ljutomersko — ormoške gorice. Grozdja je precej in če nas ljubi Bog obvaruje toče in da primerno vreme, bomo imeli srednje dobro trgateg. Peronospora ne nastopa dosedaj, pač pa se že prikazuje naš najhujši sovražnik — pepel (oidij). Vedno še se najde nekaj malomarnih vinogradnikov, ki nočejo zveplati, ker se jim mili denar za žveplo. Pri tem pa ne premislijo, da okužijo s tem vse sosedne vinograde in vso okolico. Proti pepelu se obranimo samo s pridnim in vestnim zveplanjem. Tudi škropljenje s saloidinom pomaga. Vroči dnevi so zelo ugodno uplivali na razvoj grozdja, ki že dobiva moko. Sadja bo zelo malo.

Lepi uspehi slov. konjerejev mariborskega okraja. Dne 19. julija se je vršilo v Mariboru premovalje konj za mariborski sodni okraj. Konjerejci so prignali 63 kobil in žrebce in štiri žrebce. Živali so bile v vsakem oziru prvovrstne. V komisiji so bili sledeči gospodje: Lovro Petovar, župnik Viktor Preglej, živinozdravnik nadzornik Hinterlechner, vladni svetnik Pavlin, živinozdravnik Černe, podpolkovnik Ravnikar in ravnatelj Grivec. Odbornik konjerejskega odseka č. g. župnik Preglej se je po končanem premovalju v izbranih besedah zahvalil konjerejem za njih požrtvovalno delo v prospeli slovenske konjereje in jim je častital k lepim uspehom. Nato so se razdelila darila. Dobili so: Darila I. za plemenske kobile: 1. Jože Bondurij, Orehovavas, 400 K in diploma; 2. Karel Senekovič, Pernica, 300 K in priznanica; 3. Franc Ogrin, Sv. Jakob v Slov. gor., 200 K; 4. J. Hornitzky, St. Ilj v Slov. gor., 140 K; 5. Jakob Valentan, Dragučova, 120 K; 6. Ivan Jaro, Sentjakovski dol, 100 K; 7. Franc Ogrin, Sv. Jakob v Sl. g., 80 K; 8. Ivan Rokavec, Sv. Peter, 80 K; 9. Boštjan Kraner, Sv. Jakob, 70 K; 10. Karel Zugman, Sv. Marijeta n. Dravskem polju, 60 K. Darila II za uletne žrebce: 1. Ivan Cep, Smarjeta na Dravskem polju, 300 K in diploma; 2. Anton Medved, Hotinjavas, 250 K in priznanico; 3. Jožef Jare, Sv. Jakob v Slov. gor., 200 K; 4. Jakob Valentan, Dragučova, 150 K; 5. Anton Vernik, Orehovavas, 100 K; 6. Jožef Ornik, St. Peter, 80 K. Darila III za dveletne žrebce: 1. M. Kmetec, Orehovavas, 250 K; 2. Jern. Pučko, Sv. Jakob v Slov. gor., 180 K; 3. Boštjan Kraner, Sv. Jakob v Slov. gor., 130 K; 4. Franc Zeleznik, Sv. Peter, 140 K; 5. Karel Zugman, Sv. Marijeta na Dravskem polju, 120 K; 6. Alojzij Paluc, Spodnji Duplek, 100 K; 7. Jareninski dvor 80 K; 8. Ivan

Mesarec, Sv. Jurij na Pesnici, 80 K; 9. Jožef Hornitzky, Sv. Ilj v Sl. g., 80 K. 10. Andrej Stern, Rače, 60 K; 11. Stefan Lah, Podova, 60 K; 12. A. Kokot, Zrkovec, 60 K. Darila IV. za enoletne žrebce: 1. Alojzij Kacjan, Zrkovec, 200 K in diploma; 2. Ivan Pungarčnik, Orehovavas, 150 K ter priznanico; 3. Ivan Zigart, Orehovavas, 100 K; 4. Franc Ogrin, Sv. Jakob, 100 K; 5. Jakob Poljanec, Dobrenje, 80 K; 6. Boštjan Kraner, Sv. Jakob v Slov. gor., 80 K; 7. Karl Senekovič, Pernica, 60 K; 8. Ivan Rokavec, Sv. Peter, 60 K. Darila V. za enoletne žrebce: Leopold Melaher, Podrežje, 100 K in diploma; skupaj: 4919 K. — Za prihodnjo spuščalno dobo so obljubljeni z ozirom na prvovrstni material za sodni okraj Maribor in okoliš najmanj 4 plemenski žrebci. Eventualne tozadevne prošnje ali nasvete je predlagati odborniku konjerejskega odseka št. 2 živinozdravniku H. Hinterlechner, vet. nadzorniku v Mariboru.

Mariborski živinski sejem 12. t. m. Prignalo se je 27 konj, 12 bikov, 167 volov, 240 krav in 16 telet. Skupaj 462 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 16—18 K, poldebili voli 14—16 K, plemenski voli 12—14 K, biki za klanje 11—12 K, klavne krave debele 12—13 K, plemenske krave 8—12 K, molzne krave 1 kg 10—16 K, breje krave 10—14 K, mlada živina 11—12 K, teleta 1 kg 12—14 K, krave za klobasarje 1 kg 6—7 K.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 15. julija 1921 se je pripeljalo 182 ščetinarjev in 3 koze. Cene so bile sledeče: Plemenske svinje za 1 kg žive teže od 20—24 K, polpitane svinje za zakol 20—24 K, mladi prašiči 6—8 tednov stari komad 200—300 K, mladi prašiči ok. 3 mesce stari 300—500 K, mladi prašiči ok. 1/2 leta stari 700—1000 K. Kupčija je bila živahna.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 26 K, II. vrste 24 K, meso od bikov, krav, telic 22 K, telečje meso I. vrste 1 kg 18 K, brez kosti 21 K, II. vrste 16 K, svinjsko meso sveže 32 K.

Cena sena. Za 100 kg sladkega sena plačujejo v Mariboru sedaj 320—400 K, za kisló 280—300 K. Pomanjkanje sena bo letošnje zimo zelo veliko. Splošno se je pridelalo 25—40% manj sena kot navadno. Ker je živine vedno več in je izvoz silno omejen, se bo pozimi in na spomlad čutilo veliko pomanjkanje sena. Svetujemo, da spravite vsako bilko, ki je porabna za živinsko krmo, skrbno pod streho. Varčevanje s krmo je že sedaj na mestu. Tudi slamo uporabite vse za krmo.

Marelce in breskve stanejo na mariborskem trgu komad 1—3 K. Sadja pride silno malo na trg.

Krompir je letos zelo dobro obroditel. Ker imamo bolj suho vreme, ni opazati letos prav nobenih krompirjevih bolezní. Kakovost krompirja je izborna.

Položaj na lesnem trgu.

Od nekaterih lesnih trgovcev pričakovano zboljšanje lesnega trga se v zadnjem času ni udejavljalo in pričakovati je še nadaljnega padanja cen.

Za Slovenijo prideta v glavnem dva trga v poštev in sicer srbski in italijanski; prvi pa izgubiva od dne do dne na vrednosti za nas, ker je nastopil zelo nevaren tekmeč iz Čehoslovaške. Velike množine slovaškega lesa so se spravljale po ceni donavski poti v našo državo in neizmerne množine lesa iste provenijence še čakajo že dve leti na odjemalca. Ni misliti, da bi se položaj na tem našem trgu izboljšal, ker so čehoslovaški lesni industrijci zahtevali od svoje vlade, da posreduje v Beogradu, da se zniža jugoslovanska uvozna carina, ali pa, da se odpravijo češke izvozne carine za les, ki gre v Jugoslavijo. Eno ali drugo se jim bo gotovo ali pa vsaj deloma posrečilo, kakor uči izkušnja.

Drug nevaren tekmeč na lesnem trgu v Srbiji je Rumunska, ki se začne že polagoma udejavljati na svetovnem trgu, ki pa bo tekmovala v prav kratkem času tudi v naši lastni državi uspešno z lesom iz Slovenije, kajti Romunija ne bo pošiljala iz svojih 6.000.000 hektarjev obsegajočih gozdov lesa samo po morju v druge evropske države, temveč si bo iskala odjemalcev gotovo tudi bližje, kakor hitro si bodejo velikanska

lesna podjetja uredila moderna prometna sredstva (vzpenjače, ozkotirne železnice) v krajih, ki so pripadali nekdanj ogrski kroni. Mišljena je v teh vrstah v prvi vrsti jelovina in bukov les. Konkurenca v hrastovem lesu je manj nevarna, ker ga Rumunska že nima več v takih množinah, da bi lahko tekmovala na svetovnem trgu s slavonskim hrastom, čeprav si je priklenila za sedaj francoski trg z dovoljenjem izvoza hrastovih železniških pragov.

Preostaja nam še italijanski trg, ker Avstrija proizvaja lesa sama dovolj. Ogrska ga dobiva deloma iz Slovaške, deloma iz Rumunske in Poljske, Nemčija pa zalaga zelo poceni Poljska z lesom, ki ga Nemčija nima sama dovolj, da bi zadostila francoskim odškodninskimi zahtevam.

Italija je po mirovni pogodbi pridobila približno 700.000 hektarjev gozda, iz kojih pridobi na leto 1.500.000 kub. metrov lesa, tako, da bi Italija lahko krila iz lastnih gozdov v veliki meri lastno potrebo. Toda Italija je posredovala tudi skoro vso lesno trgovino v Levanto, v vso severno Afriko in deloma tudi na Francosko in Špansko. Ker pa ima severna Italija velike množine lesa v zalogi, ki si ga je nabavila po primeroma visokih cenah in za kojega ne more najti kupcev vsled padca kurza drahme, počiva tudi tu skoro vsa lesna trgovina. Za slovenski les bi se dale doseči edino še v južni Italiji primerne cene in v krajih, kamor posreduje Italija lesno kupčijo, toda samo tedaj ako bi bile na razpolago jugoslovanska luka in jugoslovansko trgovinsko brodogojstvo; večina južnoitalijanskih in grških tvrdk zahteva od jugoslovanskega trgovca, da označi cene free on board (F. O. B.) to se pravi, da prevzame vse stroške in tudi vso odgovornost do krova ladje. To je pa pri današnjih razmerah sploh nemogoče manjšim trgovcem, večje tvrdke pa bi morale biti pripravljene na zelo velike izgube. Razven tega pa izpodriva v Italiji naš les v veliki meri les iz bosanskih gozdov, kojega se pošlje več ko 4/5 v Italijo.

Na drugih trgih našemu lesu razven hrastovega pač ni mogoče nastopiti vsled prometnih razmer in ker je tudi predrag. Francoska dobiva les v velikih množinah kot vojno odškodnino iz Nemčije, poleg tega pa si je zasigurala na Poljskem poltretji milijon kub. metrov lesa, Angleška pa niti ne more porabiti vsega lesa, ki prihaja iz Švedske, Norveške, zlasti pa iz Finske, kjer so nagromadene še iz let 1916 in 1917.

Vsled tega pa tudi nadkriljuje pri nas ponudba v lesu daleč povpraševanje in cena za prvovrstne paralelno obroblijene deske nad 25 cm širine je padla že na 800 K za en kub. meter, medtem, ko se ponuja izbran stavbeni les že po 500 K in še nižje.

Gozdarska šola na Sp. Stajerskem. Poslanec Vl. Pušenjak je na shodih v okraju Marenberg govoril o potrebi ustanovitve gozdarske šole v okr. glavarstvu Slov. Gradec ali Celje. Tozadevno priobčimo v kratkem obširnem članku.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 153—153 3/4 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 21—22, za 100 nemških mark 212—124, za 100 laških lir 715 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Marjeta niže Ptuj. Pri nas smo obhajali pred kratkim izredno slovesnost. Dne 7. t. m. se je vršila sv. birma. Z ganljivim veseljem so sprejemali župljani knezoškofa, celih deset slavolokov so postavili po fari. Ob priliki birmovanja sta bila blagoslovljena dva nova zvona. Večji tehta 628 kg, manjši 411 kg. Vile so ju Strojne livarne v Ljubljani. Stala sta z vsemi stroški vred nekaj malega manj nego 150 tisoč kron. Župljani se jako veselijo novega zvonjenja. Slišimo, da nameravajo Marječani sedaj še oskrbeti večji zvon, ki bi tehtal 1250 kg, tako da bi imeli zopet tako zvonjenje kot pred pred vojsko. Čestitamo vrlim Marječanom in želimo, da izvršijo svoje načrte.

Sv. Marjeta pri Moškancih. Nagla pošta. Ako greš peš iz Ptuj v Samušano ali na Formin, prideš v dobitrih dveh urah. Ako pošlješ pismo, ga dobiš v 4. reči v štirih dneh. Preljubi puštni šimelj v Ljubljani! Uredi med poštam Sv. Marjeta in Moškanci bolj pametno zvezo in dostavljanje!

Zagorje pri Pilštanju. Kakor vsako leto, tako tudi letos bomo obhajali »Leskovško tridnevnicó« v čast Zagorski in Lurši Devici Mariji 4. in 5. in 6. avgusta se bo slovesno blagoslovil ob 10 uri v Lurški jami kip sv. Frančiška za kapelični oltar. Tridnevnicó bodo vodili pč. gg. misijonarji od sv. Jožefa pri Celju.

Razgled po svetu.

Glede vedno naraščajoče brezposelnosti po industrijskih mestih se je temeljito posvetoval nemški državni zbor. Ugotovili so, da bo mogoče odpraviti brezposelnost po velikih mestih na ta način, da se dirigira industrijsko delavstvo, ki pohajkuje po mestih v brezdelju, na deželo, kjer tako zelo primanjkuje delavskih moči. Ako se bo na ta način pomnožilo število poljedeljskega delavstva, se bo dvignila produkcija živil, država ne bo tolikan navezana na dragi uvoz iz tujine in glavni vzrok brezposelnosti — neizmerna draginja — bo odstranjen. Nemška vlada bo začela povspesovati podeželsko kolonizacijo in industrijsko nadštevilo delavstvo se bo navajalo k poljedeljskemu delu ter vrtnarstvu.

40 milijonov ponarejenih bankovcev. Dunajska in češka policija se sedaj bavita in zasledujeta ponarejevalce čeških bankovcev po 50 K, katerih je v prometu čez 40 milijonov K. Razpečevanje ponarejenih bankovcev je bilo tako izborno organizirano, da so ponarejene bankovce skoro istočasno spravljali v promet na Dunaju, v Pragi in v Bratislavi. V Pragi so prijeli tri litografe, pri katerih so našli vse potrebno orodje, kot klišeje itd., za ponarejanje bankovcev. Govori se, da kroži v prometu že tudi večje število 500kronskih čeških bankovcev.

Ljubeznlv zakonski mož. Londonsko sodišče rešuje te dni zelo zanimivo tožbo radi ločitve zakona. Irski bogataš Scully se je vrnil pred Jobrim letom iz Amerike ter naravnost pobesnel, ko je izvedel, da biva njegova žena pri očetu. Odvedel jo je takoj v stanovanje, kjer se je pričelo njeno trpljenje. Vsako noč jo je zaprl v omaro, kjer je morala ostati do jutra. Za vsako malenkost, ki jo je zakrivila, je ubogo ženo kaznoval z najrazličnejšimi globami. Cestokrat jo je prisilil, da se je morala postaviti v kot sobe, on pa se je zabaval na ta način, da je vrgel vanjo vse, kar mu je prišlo pod roke. Sredi zime je morala stati napol oblečena pri odprtem oknu. Rekel ji je: »Upam, da se prehladiš in odideš na oni svet!« Nekaterokrat jo je polil z mrzlo vodo; morkra je morala z njim skupno večerjati. Pripovedoval ji je tudi, kako dobro se je zabaval z drugimi ženskami. Dokaj rad jo je tudi pretapal. Ko ji je bilo preveč je pobegnila. Na njegovo prošnjo se je zopet povrnila. Ko sta odpotovala v Afriko, jo je na milost in nemilost predal Arabcem. Angleški potniki so jo rešili ter odvedli zopet v Anglijo, kjer je vložila tožbo za ločitev zakona.

Stromboli zopet bruha. Kakor javljajo iz Messine (Italija), bruha gora Stromboli ognjeno lavo s tako silo, da je preplašeno prebivalstvo že pripravljeno, zapustiti nevarni otok.

Velika nesreča se je zgodila te dni v Viareggiu na Italijanskem. Voda je izpodjedla zemljo in podrlo se je 40 hiš. Nad tristo oseb je vsled te nesreče brez strehe, veliko pa jih je tudi ranjenih.

Amerikanci ustvarijo vedno pametne naredbe. Sedaj bodo izdali postavo, ki bo strogo prepovedovala ženskam kajenje. Žensko s cigareto v ustih se bo kaznovalo od 10 do 100 dolarjev. Ako pa bo ženska zatožena, da je pušila na kakem javnem prostoru, bo kaznovan tudi lastnik javnega lokala. Kako zdrava bila zgoraj omenjena naredba ne samo za Američanke, ampak tudi za razposajene jugoslovanske frajle.

Španska bolezen se zopet razširja. Takozvana »španska bolezen« se je začela v zadnjem času zopet vznemirljivo razširjati zlasti v Alzaciji in Loreni ter v južnem delu Nemčije. Po uradnih poročilih je tamkaj 14.000 oseb obolelo na tej bolezni.

O groznem potresu na kitajskem nam poroča časopisje. Potres je razsajal v pokrajinah Kansu in Shansi in zahteval 80.000 človeških žrtv.

MALA NAZVANILA.

Samostojna ženska ku-
ska oseba, ki je popolnoma vajena v gospo-
darstvu, v vino- sadje in živinoreji,
so 1886 za lepo pesestvo v okolici
Maribora. Nastop takoj. Naslov v
upravi lista. 518

Rezilni stroj

skoraj novi, in teški voz se po
ceni proda. Ravno tam se sprejme
tudi en vajenec. Mlin na Mostah,
pri Ptujski gori. 1-2 517

Kolarski učencec

se sprejme takoj. Rudolf Jeretin,
kolar, Polno 20, pri Celju. 524

Pomožni sluga,

se sprejme takoj pri okrajnem gla-
varstvu v Mariboru. 516

Malo posestvo

2 ora-
le se-
mlje, gospodarske poslopje, gorice,
njive, les in sadonosnik se proda.
Cena 19.000 dinarjev. Iste se pri
Leopoldu Rosar, Vosek, poleg gl.
stere, blizu Sv. Trojice v 3. sv.
goricah. 519

Priden viničar ali

majer s 4-5 delavnimi močmi,
dobi 3 kravi, polje, drva, krmo,
listje. Ima lahko tudi svoje krave
in svinje. Vse drago po pogodbi.
Nose za jesen Andrej Pfeifer, Mari-
bor, Vetrinjska ulica 18/1. 523

Lepo posestvo v

št. Vidu pri Topolšici, okraj Šo-
štanj se proda. 7 ha njiv, 11 ha
travnjak, 36 ha gozda s ca 6500
smrek in mešanec od 18-25 cm
z ca 18.000 m³. Hlisa, 2 kodi in
gospodarsko poslopje v dobrem
stanu. Natančni podatki se izvejo
pri Gosdar. upravi grof. Thurn,
Grad Ravne, p. Guštanj, 1-2 515

Izgubila

se je kvačkana
torbica in št. Ilija
do špiļa. Vsebina: ura-zapestalca,
legitimačija in nekaj malenkosti.
Pošten najditelj se prosí, da odda
proti nagradi v Ciril Metođovi ul.
št. 10, Študenti pri Mariboru. 523

Posestvo

se proda, vse,
kar leži in stoji.
Dolgeše pri Mariboru št. 59. 511

Malo posestvo je

na prodaj. Po vse se pri Mariji
Tehovnik, Sv. Leopart nad Laškim.
1-2 520

Proda

se lepo malo posestvo
pri Mariji v Brezju
št. 55, pri Mariboru. 2-2 498

Odda

se v najem dobro idoča
pekarna s celim inventar-
jem na 8-10 let proti kavčiji
ali se proda, cena 80.000 K. Na-
slov pove uprava. 2-2 500

Nova hiša

dve nadstrop-
na se proda
v Mariboru, Smetanova cesta 50,
ima 11 sob, 11 kuhinj, na sdravi
solnični legl. Več se izve pri An-
tonu Vrabi, pošta Križovci pri
Ljutomeru. 5-6 464

Mizarstvo.

Zavoljo u-
mrlega so-
prega Ig. Noraka se odda dobro
vpeljano delavnico za tri delavce
v najem takoj. Več se izve v Voj-
niku pri vdovi A. Norak štev. 40.
1-2 522

A VI 269/21

Oklic.

Vsled sklepa okrajnega sodišča
v Mariboru s dne 26. maja 1921
A VII 269/21-5 se vrši dne 4. av-
gusta 1921 ob 9. uri dopoldne v
prostorih pisarne dr. Josip Barleta,
notarja v Mariboru, Aleksandrova
cesta 14, prostovoljna sodna dra-
žba v sponščini po Ljudmilii Kre-
pek spadajočih zemljišč vl. št. 58
in 189 k. o. Metava, obstoječih in
hiše št. 48 v Metavi, v kateri se
nahaja vinska stekalnica, in hleva,
sadowjaka, travnika in njive, po-
pisanih v tsn. cenilnem zapisniku
A VII 269/21-5, — tuda bres pri-
tiklin in premlinje, — za cenilno
vrednost 18.959 K, ki se ustanovi
kot izklicna cena, pod to ceno se
posestvo ne proda. Vsak ponudnik
mora pred jačetkom dražbe polo-
žiti v roke sodnega komisarja
vadij 2000 K v gotovini ali vložnih
knjižicah varnega domačega hra-
nilnega zavoda. Dražbeni pogoji
in sodni cenilni zapisnik s kata-
stralnimi in zemljiško-knjižnimi
podatki so v uradnih urah v pi-
sarji sodnega komisarja dr. Jos.
Barleta, notarja v Mariboru, Alek-
sandrova cesta 14. Na posestvu
vknjiženim upnikom ostanejo nj-
hove pravice nedotaknjene.
V Mariboru, 15. julija 1921.
Notar dr. Josip Barle, kot sodni
komisar. 524

Mlin, pekarijo ali oboje sku-
paj se 1886 v najem,
grem tani za nadmlinarja, ali mli-
narja za pol ali tričetrt zaslužka.
Ponudbe na A. F. Sv. Lovraec na
Dravskem polju. Poštno lešeče.
3-5 491

Kovačnico na dobrem
prostora
vzame v najem J. Kokot, kovaški
mojster v Račjem pri Mariboru.
3-8 492

Nov stroj se proda za
nogavice tkati
(plesti) čisto v dobrem stanju za
ogledati je pri Antonu Vrabi, p.
Križovci pri Ljutomeru. 5-6 463

Pozor! Vsakovrstni polje-
deljski stroji, ml-
rovna roba, dospeli od prvovrstnih
čehoslovaških ter avstrijskih to-
varen. Posebna priporočam k
nakupu: vitla, vsakovrstne ml-
tavnice, žitna čistilna mlina, trijerje
ali žitne odbravnice, slamozevalce,
sadne in grozdne mlize, drobljne
mline, travniške in njivne brane,
gnojilne črpalke, volnovodne ce-
vi, motorje in parne stroje, po-
dinkane brusarilnike, drovredne
korame sejalne stroje, pičke za
okopavanje in osipavanje ter mleč-
ne posameznike Oskrbim slamo-
zevalce noče ter popravilo strojev.
Dajem točno pojasnila. Postržna
solidna. Ivan Hajny, Maribor,
Aleksandrova cesta 45, nasproti
gl. kolodvoru. 8 149

Rafija, najboljšo kakovosti,
črno, šeplo za vinograde,
rdeče dostajno seme za sejanje
med ajdo v avgustu, da spomladi
najboljšo klajo. Prašek za svinja
v vročem poletju zelo potreben
za svinje, lepo krušno moko, naj-
finjšo pšenico moko, polnato,
sladkor, kavo, petrlejš, bučico olje,
olivno olje in vse spicerijske blago
po skrajno nizkih cenah pri-
poročam že nad 50 let obstoječa
trgovina spicerijskega blaga in
trgovina s semeni Ivana Birk, Ma-
ribor, Glavni trg. 7-8 420

POZOR MLINARJI!

Pristna volnena mlinska
sila 24 in 32 cm široko
po znatno nižji ceni, kakor
prvovrstna svilena sila svetovno-
znane znamke „Alber Wudler“,
priporočam trgovina

AVGUST CADEŽ, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 55, nasproti
„Tiliserjeve gostilne“. Zahtevajte
cenike. 3-8* 472

Kupim

vsako množino
sena

Ponudbe na naslov
Andrej Oset, Slovenj-
gradec.

Kupim tudi drva, pitano
živino, jabolčnik in vinó.
1-4 521

Iz čehoslovaške

tkalnice ravnokar došlo: Postelj-
nina, lepo pisana 76 cm široka
1 m 86 K, 120 cm široka 1 m
63 K. Inlet, roca 120 cm širok
1 m 78 K. Platno, domače, pri-
stno za rjube ali priče 148 cm
širok 1 m 180 K. Namizni prt,
beli in barvani, s in brez franž,
široki in dolgi 150 cm, 1 komad
150 do 200 K. Enaki prtí 150 cm
široki, 200 cm dolgi 1 komad po
200 do 280 K. Lanene brisače po
različnih cenah. Ena jedilna la-
zenca gamitara kot 1 namizni prt
in 6 servijetov v različnih cenah.
1 slamača pristna 150 K, 1 cajg
hlače 140 do 260 K. Zensko no-
gavice 1 par 20 do 45 K, Oblake
za dečke od 8 do 9 let 240 do
380 K, 1 tridalna šimnica (ma-
traca s afrikom 380 K, 1 šimnata
podlaga (Drahtinsats) 385 K. V
zalogi večje izbira hlačevine, pla-
votiska, belega platna, itd. Vsako-
vrstne vrvi, kot za cerkvene sv-
nove, splave (flose), seno, dvigala
in perilo, konjake štrange, ujade.
Alojzij Gnušek, Maribor,
428 Glavni trg 6.

Naročajte naše liste!

Kdor ne verjame, naj poskusi in prepričal se bo.
da se kupi: 1-509

Klobuke, čevlje, obleke,
perilo,
dokolenice, potov. košare, torbice za trg in razno
galant. blago najboljše in najcenejše pri tvrdki
Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Išče se vodja trgovine

event. kompanjon, za dobro vpeljano trgovino mešanega
blaga na deželi v lepem prometnem okraju Slovenije.
Vstop takoj do 1. avgusta Vse drugo po dogovoru. Cenj
ponudbe na upravnishvo tega lista. 2-2 506

Gospodarska zveza,
Centrala za skupni nakup in prodajo
P. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, podružnica Celje, Razlagova ulica št. 1,
ima na zalogi špicerijske predmete, kolonialno blago,
vse vrste žita, moko i. t. d. Prvovrstno češko in angleško
manufakturo, najboljši splitski cement, lahki in težki bencin,
vsakovrstne poljedelske stroje in železnina. Največja izbira
mesnatih izdelkov. Nakup demačih vin, kakor tudi nakup
in prodaja vsakovrstnega lesa. Vse informacije naj se za-
hteva od podružnice Celje. 2-506

Društvena naznanila.

Sv. Jakob v Slov. gor. Naše izobra-
ževalno društvo priredi v nedeljo
dne 7. avgusta na svojem novem
odra lepo igró „Tri sestre“ in bur-
ko „Stotnik in njegov sluga“. —
Soselje in domačini so prav pri-
jazno vabljeni.

Vabilo na občni zbor „Spla-
šne gospodarske za-
druge“ na Zdobah v nedeljo, dne
31. julija po prvi maši v šolskem
poslopju. Vabljeni so vsi člani
zadruga. Dnevni red je v zadrugal
trgovini. — Odbor. 514

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in poso-
jilnice na Plišanju r. z. o. z., ki
se vrši v nedeljo dne 24. jul. 1921
ob 8. uri zjutraj v uradnih pro-
storih na Plišanju. Spored: 1. Po-
ročilo načelnstva in nadzornstva.
2. Odobrenja računarskega zaključka
za l. 1920. 8. Bludajnosti.
519 Odbor.

7. avgusta vsi v Ruše!
20 letnica Podravske
podružnice S. P. D.
Velika slavnost!

Dr. Alojzij Rakun
vjudno naznanja, da je preselil
svoje čarčniško pisarno iz Sevnice 2-2 502
v Celje, Aleksandrova c. 4
poprej Kolodvorska ulica.

ZAHVALA.
Podpisana se zahvaljuje vam sorodnikom,
prijateljem in svanceu, kateri so ob teški izgubi naše
blage hčerke gospodične
Karoline Kolarič,
učiteljice pri Sv. Marku nižje Ptuja
znama čuhtovali in spremljali pokojnico na njeni
zadnji poti do groba.
Posebna zahvala velja pred. duhovščini, katere je
skrbela za dušni blagor pokojnice in pa za slavnostne
cerkvene prireditve pri pogrebu. Cenjenemu učiteljskemu
za mnogokratno udeležbo, dalje cenjenemu učiteljske-
mu pevskemu zboru in Ptuja za krasno in ganljivo
nagrobno petje in pa tistim, ki so se ob odprtju groba
v lepah besedah od rajne poslovlili. Iskrena zahvala pa
tudi vsem, ki so pokojnico v njeni teški bolni so-
ležili in lajšali njeno trpljenje.
Markovci, dne 15. julija 1921.
525 Jakob in Marjeta Murič.

Paromlin v Kaniži Pesnica
prevzame na mletje in izmenjavo
vsakovrstnega zrnja. Kupi se zrnje
po dnevni ceni. 518

Otvoritev trgovine!
Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril
trgovino z usniem, kopiti
in čevljarsk. potrebščinami.
Cenjenim odjemalcem bodem vedno posegel s dob-
rim blagom in po zmernih cenah.
Se priporočam
Franc Kavčič, Maribor, Aleksandrova cesta št. 83,
Krčevina. 509

Naznanilo!
Čast nama je vljudno javljati, da sva s 15. julijem 1921 prevzela
hotêl Fuchs „stara pivnica“
od pivovarne Tomaža Götz v Mariboru, Jurčičeva ul. 7.
Kakor vselej se bova tudi sedaj potrudila, da bova nudila kar
najboljše iz kuhinje in kleti. Sobe za tujece se bodo vse prenovile.
Za mnogobrojen obisk se priporočata
Andrej in Fanika Halbwild.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptujju
melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo
popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.
Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.
RIHARD ORSSICH, PTUJ.

Kone. zastavljalnica v Mariboru.
Dne 11. avgusta 1921, dopoldne ob 9. uri so prične
zastavna licitacija
efektov zastavnih listin št. 30635 do 32540 drago-
cenostnih zastavnih listin št. 60075 do 62845, ki
niso do 8. avgusta prepisane ali rešene. Dne 9.
in 10. avgusta je zavod za vsak strankin promet
zaprt. 518